

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo mora, prometa
i infrastrukture

P/9037964

KLASA: 342-18/25-02/5
URBROJ: 530-01-25-7
Zagreb, 20. lipnja 2025. godine

**AGENCIJA ZA OBALNI LINIJSKI POMORSKI PROMET
ŽUPANIJSKA LUČKA UPRAVA CRES
ŽUPANIJSKA LUČKA UPRAVA KRK
JADROLINIJA RIJEKA**

PREDMET: **Izmjena i dopuna Naputka za provedbu pilot-projekta organiziranog prvenstva ukrcaja vozila otočana na trajektnoj liniji Valbiska-Merag tijekom turističke sezone**
-daje se

Poštovani,

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture zaprimilo je prijedlog projekta za rješavanje problema prometne povezanosti stanovnika otoka Cresa i Lošinja, koji su osmislili učenici Srednje škole Ambroza Haračića, Mali Lošinj – Područnog odijela gimnazije u Cresu, u sklopu fakultativnog predmeta Škola i zajednica (ŠiZ).

Slijedom te inicijative, Ministarstvo je s ciljem provedbe pilot-projekta tijekom razdoblja od 1. srpnja do 15. rujna 2025. godine, a kojim bi se uvelo organizirano pravo prvenstva ukrcaja za vozila stalnih otočnih stanovnika, 15. svibnja 2025. godine donijelo Naputak za provedbu pilot-projekta organiziranog prvenstva ukrcaja vozila otočana – fizičkih osoba na trajektnoj liniji Valbiska-Merag tijekom turističke sezone.

Temeljem dodatnog traženja iz Projekta za trajekt, Naputak je izmijenjen i dopunjen na način da uz prava ukrcaja vozila otočnih stanovnika - fizičkih osoba obuhvaća i pravo ukrcaja vozila pravnih osoba, točnije manja dostavna vozila nosivosti do 3,5 tone, a s čime su se prethodno usuglasile Županijska lučka uprava Cres i Županijska lučka uprava Krk.

Prava ukrcaja iz ovog Naputka odnose se trajektnu liniju Valbiska-Merag i obrnuto, dva puta dnevno i to:

- na jutarnjem polasku iz Meraga u 8.30 sati
- na popodnevnom polasku iz Valbiske (Krk) s polaskom u 18.15 sati.

Nositelj provedbe projekta je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u suradnji s Županijskim lučkim upravama Cres i Krk, Agencijom za obalni linijski pomorski promet i brodarom Jadrolinija.

Temeljem navedenoga, dostavljamo vam naputke za provedbu obveza koje proizlaze iz predmetnog pilot-projekta i koje se odnose na brodara Jadroliniju, koji održava trajektnu liniju Valbiska (Krk) - Merag (Cres) te Županijske lučke uprave Cres i Krk, kako slijedi:

a) Brodar Jadrolinija dužan je na internetskoj stranici i prodajnim mjestima jasno istaknuti prava koje proizlaze iz ovog naputka;

b) Županijska lučka uprava Krk (Valbiska) i Županijska lučka uprava Cres (Merag) dužne su osigurati prostor za stajanje vozila fizičkih i pravnih osoba, odnosno korisnika predmetnog prava u oba navedena polaska, ukoliko je moguće prostorno i organizacijski, u izdvojenoj traci te ih najkasnije 10 minuta prije polaska trajekta propustiti prema ukrcajnoj rampi;

c) Kako bi mogli ostvariti pravo na prvenstvo, korisnici prava iz ovog naputka dužni su ispuniti nekoliko osnovnih uvjeta, a o njima moraju biti pravodobno informirani:

- prisutnost u luci najmanje 20 minuta prije polaska trajekta s kupljenom kartom ili Jadrolinija2go karticom,
- predočena otočna iskaznica i vidljivo istaknuta, preporučeno s unutarnje strane vjetrobranskog stakla na automobilu.

Pravo prvenstva je uvjetno, odnosno neće se moći ostvariti ukoliko se ne poštuju utvrđena pravila.

Donošenjem ovog Naputka, prethodni Naputak stavlja se van snage, a dionici su pozvani da poduzmu sve potrebne radnje za njegovu pravovremenu i koordiniranu provedbu.

S poštovanjem,

POTPREDsjedNIK VLADE I MINISTAR

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrana, ovdje

Na znanje:

1. Sonja Pokupec Salković, prof., u ime učenika koji pohađaju predmet Škola i zajednica
2. Grad Cres
3. Grad Mali Lošinj

Obrazloženje:

Pilot-projekt koji Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture predlaže za nadolazeću turističku sezonu, a temeljem inicijative „Projekt za trajekt“ učenika Srednje škole Ambroza Haračića, Mali Lošinj – Područnog odijela gimnazije u Cresu, koji ima za cilj uvesti organizirano prvenstvo ukrcaja vozila stalnih otočnih stanovnika na odabranoj trajektnoj liniji koja povezuju otoke Cres i Lošinj s kopnom.

Konkretno, za vozila otočana, osiguralo bi se svakodnevno pravo prvenstva ukrcaja na liniji Valbiska – Merag i to - ukrcaj na jutarnjem polasku iz Meraga (Cres) prema Valbiski (Krk) i popodnevnom polasku iz Valbiske prema Meragu.

Ova mjera nije novčana povlastica u smislu sniženih cijena, već funkcionalna pogodnost koja odgovara na konkretne životne teškoće s kojima se stanovnici otoka suočavaju upravo tijekom ljetnih mjeseci, u razdoblju kada zbog pojačanog turističkog prometa dolazi do zagušenja u pomorskom prometu i kada otočani, unatoč svom prebivalištu i svakodnevnim obvezama, često ne mogu doći na red za ukrcaj na trajekt.

Pilot-projekt se predlaže kao odgovor na konkretne potrebe lokalne zajednice, artikulirane kroz iznimno vrijednu inicijativu učenika Gimnazije u Cresu, a u sklopu fakultativnog predmeta Škola i zajednica pod nazivom „**Projekt za trajekt**“, koji su prepoznali ovaj problem i predložili rješenje utemeljeno na svakodnevnom iskustvu života na otoku.

Provedbom pilot-projekta želi se doprinijeti ne samo rješavanju trenutnog prometnog problema, već i ostvarivanju šireg cilja koji proizlazi iz Zakona o povlasticama u prometu – *unaprjeđenja kvalitete života te poticanja promjena i osnaživanja korisnika radi njihova aktivnog uključivanja u život zajednice*.¹ U tom kontekstu, pravo prvenstva ukrcaja ne promatra se kao privilegij, već kao funkcionalna korekcija neravnoteže koja u ljetnim mjesecima posebno pogađa otočne zajednice. Mjera osigurava otočanima temeljnu mobilnost potrebnu za obavljanje svakodnevnih obaveza – odlazak na posao, liječničke preglede, školu ili sportsku aktivnost djece. Time se omogućuje njihovo ravnopravno sudjelovanje u društvenim procesima i smanjuje rizik od prometne i socijalne isključenosti.

Iako je prvenstveno ovaj pilot projekt osmišljen kao alat za unaprjeđenje svakodnevne mobilnosti otočana, on je također i sredstvo za ublažavanje dugoročnih negativnih učinaka prometne izoliranosti otočana. Pilot-projekt se u tom smislu promatra kao intervencijska mjera unutar šire prometne i razvojne politike za hrvatske otoke. U skladu je sa strateškim usmjerenjima Nacionalnog plana razvoja otoka 2021.–2027., koji poziva na prilagodbu prometnih rješenja stvarnim potrebama lokalnog stanovništva, smanjenje prometne izoliranosti, osiguranje pristupa javnim uslugama te kreiranje uvjeta za ostanak i povratak mladih na otoke.

Kako bi mogli ostvariti pravo na prvenstvo, korisnici bi morali ispuniti nekoliko osnovnih uvjeta:

- prisutnost u luci najmanje 20 minuta prije polaska trajekta s kupljenom kartom ili Jadrolinija2go karticom,
- predložena otočna iskaznica i vidljivo istaknuta, preporučeno s unutarnje strane vjetrobranskog stakla na automobilu.

¹ Zakon o povlasticama u prometu – članak 1. („Narodne novine“, br. 133/2023.)

Pravo prvenstva bilo bi uvjetno, odnosno ne bi se moglo ostvariti ukoliko se ne poštuju utvrđena pravila, čime se želi osigurati red i predvidivosti u provedbi projekta.

Provedbom pilot-faze na ograničenom području i vremenskom okviru testirat će se operativna izvedivost mjere, zadovoljstvo korisnika te njezin stvarni učinak na životnu svakodnevicu lokalnog stanovništva.

Pilot-pristup ovom pitanju omogućava postupno uvođenje promjene, uz istodobno uvažavanje različitih interesa – od prava otočana, preko operativne fleksibilnosti brodara, do sigurnosti i organiziranosti prometa. Dugoročni cilj je stvoriti pravedniji sustav pomorske povezanosti u kojem će otočani, kao stalni korisnici, imati osiguranu funkcionalnu mobilnost i pristup obali, osobito u razdobljima kad je to najpotrebnije.

Ovaj prijedlog pilot-projekta naglašava koliko je važno uključivati građane, osobito mlade, u oblikovanje javnih politika koje ih se neposredno tiču. Time on nadilazi tehničko-operativnu razinu i postaje simbol zajedničkog djelovanja, partnerstva između institucija i građana te ulaganja u budućnost hrvatskih otoka.